

DISKRIMINERINGSNEMNDA

Offentlig versjon

Sak 20/288

A

mot

Andre til Høyre AS

Vedtak av 28. april 2021 fra Diskrimineringsnemnda, sammensatt av følgende medlemmer:

Jon Østensvig (nemndleder)
Anniken Mellegaard Douglass
Ivar Danielsen
Reidun Wallevik
Usman Ivar Shakar

Postadresse
Diskrimineringsnemnda
Postboks 208 Sentrum
5804 Bergen

Telefon
(+47) 90933125

E-post
post@diskrimineringsnemnda.no

Hjemmeside
www.diskrimineringsnemnda.no

Saken gjelder spørsmål om et utested har handlet i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av alder ved å nekte en person under 25 år adgang.

Bakgrunn for saken

Utestedet Andre til Høyre i Oslo har en aldersgrense på 25 år. A ble nektet adgang til utestedet 3. september 2020, fordi han var 23 år og dermed under aldersgrensen.

A brakte saken inn for Diskrimineringsnemnda ved klage av 3. september 2020.

Nemndleder besluttet å behandle saken ved forsterket nemnd, jf. forskrift om organisasjon, oppgaver og saksbehandling for Diskrimineringsnemnda (FOR-2017-12-20-2260) § 6 femte ledd.

Etter vanlig saksforberedelse ble saken behandlet i nemndas møte 6. april 2021. Møtet ble holdt som videokonferanse. I behandlingen deltok Jon Østensvig, Anniken Mellegaard Douglass, Ivar Danielsen, Reidun Wallevik og Usman Ivar Shakar. Sekretariatet var representert av Kristine F. Sandven, Monica Hox og Ruth J. Øijordsbakken.

Partenes syn på saken

A har i hovedsak anført:

A ble diskriminert på grunn av alder av Andre til Høyre da han ble nektet adgang til utestedet den 3. september 2020.

Utestedet har aldersgrense på 25 år. A forsøkte å fortelle vekten at dette er ulovlig aldersdiskriminering, men ble ikke hørt og måtte forlate stedet.

Andre til Høyre AS har i hovedsak anført:

Andre til Høyre har ikke diskriminert A på grunn av alder i strid med likestillings- og diskrimineringslovens regler. Det er korrekt at det er 25-års aldersgrense på utestedet. Avvisning av gjester under denne aldersgrensen samsvarer med utestedets rutiner.

Det avgjørende etter regelverket er om det er saklig å operere med denne aldersgrensen. Aldersgrensen er satt på bakgrunn av en samlet risikovurdering på stedet. Å bruke økt aldersgrense som virkemiddel for å sørge for god kontroll og orden på utesteder er i tråd med instruksjer og anbefalinger fra både Oslo Politidistrikt og Næringsetaten i Oslo kommune, som er tydelige på at utesteder i Oslo skal heve aldersgrensen dersom dette bidrar til en redusert risiko for at det oppstår bråk og andre problemer knyttet til alkohol.

Det er Næringsetaten i kommunen som utsteder skjenkebevillinger, kontrollerer, veileder og holder kurs for hele utelivsbransjen i Oslo. Politiet er en viktig høringsinstans for kommunen, og gir innspill ved spørsmål om utstedelse og inndragelse av skjenkebevilling. Andre til Høyre forholder seg til rådene og retningslinjene fra disse etatene og økt aldersgrense er også vanlig praksis på en rekke andre utesteder i Oslo.

Nemndas vurdering

Nemnda har kommet til at Andre til Høyre AS har diskriminert A på grunn av alder.

Likestillings- og diskrimineringsloven (lov 51/2017) § 6 første ledd forbyr diskriminering på grunn av alder.

Med diskriminering menes direkte og indirekte forskjellsbehandling som ikke er lovlig etter unntaksbestemmelsene i §§ 9 og 10, eller bestemmelsen om positiv særbehandling i § 11. Med direkte forskjellsbehandling menes at en person behandles dårligere enn andre blir, har blitt eller ville blitt behandlet i en tilsvarende situasjon på grunn av alder, jf. § 7.

I bevisvurderingen i diskriminerings saker gjelder det alminnelige beviskravet i sivile saker, supplert av lovens særlige bevisbyrderegler. Nemnda legger til grunn det faktum som etter en samlet vurdering av bevisene er mest sannsynlig.

Det er ikke tvilsomt at A ble behandlet dårligere enn andre i lovens forstand ved at han 3. september 2020 ble nektet adgang til utestedet Andre til Høyre. Det er ikke bestridt at utestedet har en aldersgrense på 25 år, og at dette var bakgrunnen for at A ble nektet adgang. Nemnda legger til grunn at A ble utsatt for direkte forskjellsbehandling på grunn av alder.

Etter dette må det antas at diskriminering har funnet sted med mindre innklaget part sannsynliggjør at diskriminering likevel ikke har skjedd, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 37 om bevisbyrde. Det sentrale spørsmålet i saken er om Andre til Høyre AS har sannsynliggjort at forskjellsbehandlingen var lovlig, jf. § 9. Vilklårene er at forskjellsbehandlingen hadde et saklig formål, var nødvendig for å oppnå formålet, og at forskjellsbehandlingen ikke var uforholdsmessig inngripende overfor A. Alle de tre vilklårene må være oppfylt for at det skal foreligge lovlig forskjellsbehandling. Loven presiserer også i § 9 tredje ledd at aldersgrenser som følger av lov eller forskrift ikke er i strid med forbudet i § 6.

Diskrimineringsnemnda har i tre tidligere klagesaker vurdert og avgjort spørsmålet om hvorvidt en nedre adgangsaldersgrense på 23 år ved utesteder bryter forbudet mot diskriminering på grunn av alder; sak 19/117, sak 20/41 og sak 20/372. Sistnevnte sak ble også behandlet i forsterket nemnd 6. april 2021. Nemnda kom i alle de tre sakene til at en nedre aldersgrense på 23 år var i strid

med forbudet mot diskriminering på grunn av alder.

Denne saken gjelder spørsmål om lovligheten av en nedre aldersgrense på 25 år. Nemnda kan heller ikke i dette tilfellet se at det er sannsynliggjort at forskjellsbehandlingen er lovlig.

Forbudet mot aldersdiskriminering utenfor arbeidslivet ble innført ved likestillings- og diskrimineringsloven fra 1. januar 2018. I forbindelse med lovendringen ble det i lovforarbeidene uttalt at øvre og nedre aldersgrenser for å komme inn på utesteder som utgangspunkt skulle anses som ulovlig forskjellsbehandling, med mindre aldersgrensen har grunnlag i aldersgrensene for alkoholservering, jf. Prop. 81 L (2016-2017) side 307. Aldersgrensene for alkoholservering er regulert i alkoholloven § 1-5 og er 18 og 20 år, avhengig av type alkoholholdig drikke.

Nemnda mener at lovgiver med denne uttalelsen tydelig har gitt uttrykk for at lovendringen betydelig skal innskrenke og begrense utesteders mulighet til selv å bestemme hvilke aldersgrupper som skal ha adgang til utestedet, sammenlignet med tidligere rettstilstand og praksis. Uttalelsen i lovforarbeidene må forstås slik at terskelen for å godta forskjellsbehandling ved adgangsaldersgrenser som ikke er knyttet til aldersgrensene for alkoholservering, skal være høy, og at dette bare vil være aktuelt i særlige unntakstilfeller.

Nemnda legger også vekt på følgende uttalelse på side 146 i proposisjonen:

«At forskjellsbehandlingen må være saklig, betyr at begrunnelsen må være legitim og at det må være et reelt behov for å forskjellsbehandle. En rekke formål kan tenkes å være saklige, og vurderingen må være om formålet er knyttet til en beskyttelsesverdig interesse. Dette vil typisk være hensyn til helse og sikkerhet, herunder beskyttelse mot psykisk, fysisk og økonomisk skade. At enkelte aldersgrupper erfaringsmessig lager mer støy enn andre, vil imidlertid vanskelig anses som en legitim begrunnelse [med] mindre det foreligger helt spesielle forhold.»

Uttalelsen gir etter nemndas syn uttrykk for lovgivers strenge tilnærming til hva som etter lovendringen kan anses som lovlig forskjellsbehandling etter unntaksbestemmelsen. Uttalelsen må også ses i sammenheng med § 9 tredje ledd, som innebærer at aldersgrenser som følger av lov eller forskrift, vil være lovlige. Også denne bestemmelsen viser at en aldersgrense som ikke følger av lov eller forskrift, men som er individuelt bestemt av utestedet, bare helt unntaksvis kan godtas. Det må gjelde selv om kommunen og politiet kan ha anbefalt bruk av høyere aldersgrenser.

Nemnda kan ikke se at Andre til Høyre i denne saken har dokumentert at det foreligger særlige forhold som gir grunnlag for å gjøre unntak fra lovens

utgangspunkt om at slike aldersgrenser ikke er lovlige. Målet om å sørge for god kontroll og orden på utesteder er viktig i bransjen generelt, og dette hensynet har allerede vært vurdert av lovgiver i forbindelse med innføringen av forbud mot aldersdiskriminering utenfor arbeidslivet.

Nemnda har etter dette kommet til at Andre til Høyre AS ved å nekte A adgang til utestedet, har handlet i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av alder.

Vedtaket er enstemmig.

Sak 20/288

Diskrimineringsnemnda har fattet følgende vedtak:

Andre til Høyre AS har diskriminert A på grunn av alder.

Jon Østensvig
nemndleder

Anniken Mellegaard Douglass

Ivar Danielsen

Reidun Wallevik

Usman Ivar Shakar

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signaturer